

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/393/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3811217431
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3811217431.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa P. proti odporcovi H., o zaplatenie sumy 1.298,18 Eur s prísl., na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. augusta 2012, č.k. 10C/99/2012-42, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **z r u š u j e** a v tomto rozsahu vec **v r a c i a** okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 817,73 Eur s 0,023 %-ným denným úrokom z omeškania zo sumy 810,13 Eur od 22.05.2008 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania v sume 20,15 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 04.10.2007 podľa príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, podľa ustanovení ktorého je potrebné nárok navrhovateľa posúdiť s poukazom na ust. § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení. Konštatoval, že predmetom úverovej zmluvy, uzavretej medzi účastníkmi, bolo poskytnutie peňažných prostriedkov na nákup tovaru a služieb spotrebiteľského charakteru v celkovej výške 24.406,- Sk formou poukázania ceny tovaru na účet predajcu. Odporca sa zaviazal splácať poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach po 810,- Sk, vždy do 20. dňa v mesiaci od 04.12.2007 po dobu 48 mesiacov. V zmluve si účastníci dojednali ročnú úrokovú sadzbu vo výške rozdielu súčiny výšky mesačnej splátky a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru (Hlava 5., § 1 úverových podmienok navrhovateľa). Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 26 %. V prípade porušenia povinností odporcu splácať poskytnutý úver riadne a včas, bola medzi účastníkmi dojednaná zmluvná pokuta vo výške 8 % z úveru, s platením ktorého sa dostal do omeškania, v Hlave 14., v § 3 úverových podmienok. Súčasne bol medzi nimi pre prípad omeškania so splácaním úveru dojednaný 0,08 % denný úrok z omeškania (Hlava 14., § 3 úverových podmienok). Celkom sa odporca zaviazal navrhovateľovi zaplatiť sumu 38.880,- Sk, v ktorej bol započítaný zmluvný úrok. Odporca riadne a včas úver nesplácal. Na splatenie úveru navrhovateľovi nepoukázal žiadnu splátku, čo je zrejmé zo splátkového kalendára založeného v spise na čl. 8. Predžalobnou výzvou zo dňa 21.05.2008 bol odporca vyzvaný k zaplateniu žalovanej sumy v lehote 15 dní od spisania výzvy. Na výzvu navrhovateľa žiadnym spôsobom nereagoval. Súd prvého stupňa konštatoval, že v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení neskorších predpisov, je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi nesplatený úver v sume 810,13 Eur, na splatenie ktorého nepoukázal žiadnu splátku. Navrhovateľovi nepriznal zmluvný úrok, ktorý bol medzi účastníkmi dojednaný vo výške rozdielu súčiny výšky mesačnej splátky a počtu splátok v sume 38.880,- Sk a výšky poskytnutého úveru v sume 24.406,- Sk (Hlava 5., § 1 úverových podmienok navrhovateľa) a predstavuje sumu 14.474,- Sk, čo je 59,31 % z hodnoty úveru v sume 24.406,- Sk. Neprimerane vysoký úrok súd považoval za dojednaný v rozpore s ust. § 3 ods.

1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Zmluvný úrok vo výške 59,31 % z hodnoty poskytnutého úveru v sume 24.406,- Sk je podľa názoru súdu neadekvátny k výške úveru a predstavuje viac ako 50 % z jeho hodnoty, čo v danej situácii je možné považovať za plnenie v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedeného dôvodu považoval dojednanie platenia zmluvného úroku vo výške 59,31 % zo sumy 24.406,- Sk v sume 14.474,- Sk za neplatné podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka s tým, že navrhovateľovi z neplatného právneho úkonu v časti zmluvných úrokov nie je možné plnenie priznať. Uviedol, že v súlade s ust. § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka je odporca povinný navrhovateľovi zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 7,60 Eur, dojednanú v Hlave 14, v § 3 úverových podmienok z dôvodu nedodržania lehoty splatnosti úveru a omeškania sa s jeho platením po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov. Omeškanie odporcu súd posúdil podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s poukazom na to, že právny vzťah, založený medzi účastníkmi zmluvou o spotrebiteľskom úvere, je potrebné považovať za občianskoprávny vzťah, kedy sa omeškanie dlžníka spravuje príslušnými ustanoveniami tohto zákona v spojení s ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení platnom do 31.12.2008 a s poukazom na § 153 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľovi priznal trovy konania v pomernej časti 26 % podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. z dôvodu jeho čiastočného úspechu vo veci.

Proti rozsudku vo výroku, ktorým bol návrh zamietnutý, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmeniť a návrhu vyhovieť v celom rozsahu. Dôvodil, že úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá dňa 04.10.2007 a na základe tejto úverovej zmluvy navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 810,12 Eur. Odporca sa zaviazal tento vrátiť formou pravidelných 48 mesačných splátok vo výške 26,89 Eur, t. j. spolu 1.290,58 Eur. Dohodnutý zmluvný úrok bol vo výške 14,83 % ročne, čo je 59,31 % počas 4 rokov. Zastával názor, že dojednaný zmluvný úrok je potrebné posudzovať s poukazom na jeho mesačnú výšku. V nadväznosti na to vyjadril presvedčenie, že zmluvne dojednaný úrok vo výške 14,83 % nie je v rozpore s dobrými mravmi (aj s porovnaním úrokových sadzieb NBS, ktoré v čase uzatvorenia boli vo výške 13,84 %).

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné vo výroku, v ktorom bol v prevyšujúcej časti návrh zamietnutý, zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a podľa odseku 2 vec vrátiť okresnému súdu v tejto časti na ďalšie konanie. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len skutočnosťami taxatívne uvedenými v tomto zákonom ustanovení. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že navrhovateľ v podanom odvolaní vytýka prvostupňovému súdu, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné považovať taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu podľa § 132 O.s.p. Podľa tohto zákonného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Navrhovateľ naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle tohto zákonného ustanovenia vidí v tej skutočnosti, že súd prvého stupňa dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že dohodnutý zmluvný úrok bol vo výške 59,31 %.

Súd prvého stupňa následne správne postupoval, keď v rámci konania sa zaoberal úrokovou sadzbou z úveru s tým, či je táto neprimerane vysoká, a či odporuje dobrým mravom.

Neprimeraná výška úrokov je v spoločnosti neuznávaná a hodnotujúca ako odporujúca dobrým mravom. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke, sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám chovania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 26/2011 ide o neplatnosť úrokov v celom rozsahu, ktoré nie je možné modifikovať.

Odvolačný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že zmluvné úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo 26/2011, kde sa konštatuje neplatnosť 48 %-ných úrokov pre rozpor s dobrými mravmi.

Z obsahu spisu vyplýva a medzi účastníkmi nebolo sporné, že účastníci uzavreli úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov odporcovi vo výške 24.406,- Sk, ktoré sa zaviazal odporca splácať v pravidelných mesačných splátkach po 810,- Sk po dobu 48 mesiacov. Účastníci si dojednali aj ročnú úrokovú sadzbu vo výške rozdielu súčiny výšky mesačnej splátky a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu skutočne vyplýva, že dohodnutý zmluvný úrok medzi účastníkmi predstavoval 59,31 %, ale tento sa vzťahoval na obdobie 48 mesiacov (4 rokov), pričom ročne sa jednalo o úrok vo výške 14,83 %, nakoľko pri mesačnej splátke 810,- Sk na poskytnutý úver 24.406,- Sk za obdobie 48 mesiacov by odporca zaplatil sumu 38.880,- Sk. Rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru a sumou, ktorú mal odporca navrhovateľovi zaplatiť v zmysle zmluvy (38.880,- Sk - 24.406,- Sk) predstavuje sumu 14.474,- Sk, čo v prepočte na zmluvný úrok za obdobie 48 mesiacov predstavuje 59,31 %, t. j. ročný zmluvný úrok 14,83 %.

Z uvedeného dôvodu námietku navrhovateľa posúdil odvolací súd ako dôvodnú a konštatoval, že odvolací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. je daný. Úlohou súdu prvého stupňa bude preto opätovne sa zaoberať primeranosťou dohodnutého zmluvného úroku a vyporiadať sa s týmto nárokom navrhovateľa, nakoľko skutkový stav veci nebol dostatočne objasnený.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom súd rozhodne o trovách pôvodného, ako aj odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.